

Wat houdt de Nederlanders uit de top-100?

De laatste stap

'Sommige talenten trainen meer voor de gezelligheid dan om beter te worden. Die cultuur proberen we hier te veranderen, maar dat is lastig.'

Al jaren wachten liefhebbers op meer Nederlandse inbreng in het internationale toptennis, maar het geduld wordt op de proef gesteld. De positivisten denken dat de huidige situatie van tijdelijke duur is of vermoeden dat het Nederlandse tennis in de jaren negentig boven zijn stand leefde. Critici wijzen op de zwakke mentaliteit van Nederlandse talenten en een falend beleid.

In de jaren negentig stonden regelmatig meer dan tien Nederlandse tennissers in het hoofdschema van een Grand Slam-toernooi. Als Kristie Boogert werd uitgeschakeld in de eerste ronde, hoopte je op Brenda Schultz of Miriam Oremans. Idem dito bij de mannen. Nederlandse tennissers en media volgden de 'gouden generatie' op de voet. Paul Haarhuis, Jacco Eltingh, Jan Siemerink en Richard Krajicek veroverden de tenniswereld met als ultieme beloning de Wimbledon-titel in 1996 van Krajicek. Daarna volgden internationale successen van Sjeng Schalken en Martin Verkerk, beiden spelers uit de top-20. Raemon Sluiter bleef achter wat betreft zijn klassering, maar hij kleurde de Davis Cup wel fel oranje.

Daarna zag je nog maar weinig Nederlandse tennissers in de top-100, ondanks grote investeringen van de KNLTB en de ambities van tennisscholen. Toenmalig technisch directeur van de KNLTB Hans Felius beloofde in 1999 dat er in 2008 zeker drie Nederlanders in de top-100 bij de mannen en drie bij de vrouwen zouden staan. Die belofte werd bij lange na niet ingelost, terwijl veel Nederlandse talenten in de jeugd toch succes na succes boekten. Felius verdedigt zich: "Dat heb ik gezegd toen er weinig goede jeugd was. Ik heb me alleen maar met de jeugdopleiding bezig gehouden en die is verbeterd."

Talenten zoals Igor Sijsling, Antal van der Duim, Thiemo de Bakker en Jesse Huta Galung leken op weg naar de top-100, maar alleen Robin Haase heeft al eens die felbegeerde plek behaald. Door het gebrek aan topspelers krijgt de gouden generatie alleen maar meer glans. De

laatste stap naar de top blijkt voor Nederlandse talenten een onneembare horde. Was de weelde van de jaren negentig dan eenmalig of kan er nog wat verwacht worden van ons land met meer dan een miljoen tennissers?

Vijftig weken hard werken

"Ik vind dat we zeker vier mannen in de top-100 mogen verwachten in ons land", vertelt oud-topspeler Richard Krajicek. "Met de jeugdopleiding is in mijn ogen niets mis, maar het grootste probleem blijft voor Nederlandse talenten toch de overstap van de jeugd naar de professionals. Nederlandse talenten hebben te veel afleiding. Ze moeten beseffen dat ze niet één week per jaar hard moeten werken, maar vijftig weken. En dan mogen ze van mij twee weken op vakantie, maar toen ik zelf nog speelde gebruikte ik zelfs de vakantie om fit te blijven."

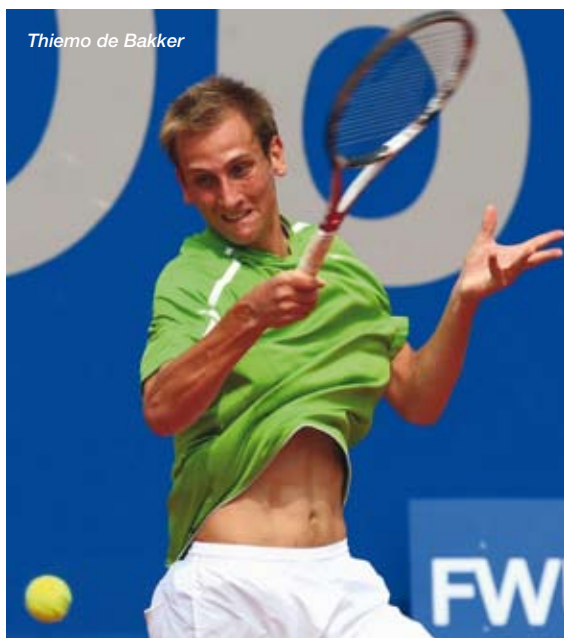
In Nederland is de waslijst aan succesvolle jeugdspelers die de omschakeling naar het profcircuit niet maakten erg lang. Zelfs toptalenten zoals Renée Reinhard en Michelle Gerards slaagden niet. Dat heeft ook te maken met de Nederlandse focus op een maatschappelijke carrière. Nederlandse talenten maken eerst de middelbare school af alvorens ze de wijde wereld intrekken om op futures en ITF-toernooien de eerste punten voor de wereldranglijst te halen.

In het buitenland zetten talenten sport op de eerste plaats en doen ze daarnaast een opleiding. Iets wat technisch directeur van de KNLTB Rohan Goetzke ook in Nederland graag zou zien. "De grootste talenten moeten sport op een zetten en school op twee, zodat ze op vijftienjarige leeftijd meer trainen dan ze nu doen. Daar zijn we al druk mee bezig met de LOOT-scholen (scholen gericht op het combineren van topsport en onderwijs, red.), want we willen natuurlijk wel dat tennistalenten hun diploma halen. Alles is hier in Nederland perfect voor ze geregeld. Misschien wel te goed, want in andere landen hebben ze minder faciliteiten en toernooien om zichzelf te bewijzen, maar werken ze harder. Sommige talenten trainen meer voor de gezelligheid dan om beter te worden. Die cultuur proberen we hier te veranderen, maar dat is lastig."

Schade en schande

De wereld van de futures en de ITF-toernooien is zwaar. Na een zorgeloze jeugd sta je in landen zoals Oezbekistan, Peru of Polen zonder een scheidsrechter tegen andere talenten voor elk punt te vechten. Deze jungle van kleinere tennistoernooien in het buitenland blijkt regelmatig de bottleneck voor Nederlandse talenten. Henk van Hulst leidde in zijn eigen tennisschool toppers zoals Sjeng Schalken, Paul Haarhuis en Jacco Eltingh op. Hij heeft met eigen ogen gezien hoeveel moeite talenten hebben de overstap naar het prof tennis te maken: "In tientallen jongens en meisjes is veel geld gestopt, maar ze vinden het profwereldje te moeilijk om zich te handhaven. De beroepsernst komt in Nederland te laat bij spelers. Ze

Rohan Goetzke

moeten eerst door schade en schande wijs worden. Om een goede tennisser te worden moet je nederlagen kunnen incasseren en zelfstandig zijn, maar daar is de opleiding niet op gericht.”

Fred Hemmes Jr., een ex-talent dat wel de top-200 van de wereldranglijst haalde maar het laatste stapje naar de top-100 niet maakte, bevestigt de visie van Van Hulst. “Proftennis is echt iets heel anders dan jeugdtennis. In de jeugd kun je je onnodige foutjes permitteren. Als je wint is het makkelijk elke dag gezond te eten en je fysieke oefeningen te doen. Als je verliest is dat veel moeilijker. Achteraf gezien had ik harder moeten zijn voor mezelf. Ik heb het zes maanden opgebracht om als een echte prof te leven en die periode boekte ik de beste resultaten. Dat probeer ik nu door te geven aan de talenten die ik training geef.”

‘Zelf mis ik voornamelijk een Nederlandse tennisidentiteit. Waar blinken we nou in uit?’

Michiel Schapers

Mooi-weer-spelers

Hugo Ekker, bondscoach bij de jeugd, is vaak bij buitenlandse toernooien en dan valt het hem keer op keer op dat talenten uit andere landen die hoger staan op de wereldranglijst echt niet beter tennissen. “Veel concurrenten hebben geen indrukwekkende slagen, maar ze knokken wel tot het uiterste. Te vaak komen Nederlandse talenten terug uit het buitenland en zeggen dan als ze verloren hebben: ‘Het ging niet’. Dat snappen wij als begeleiding niet. Een wedstrijd begint met het spelen van je eigen spel. Werkt dat niet, dan heb je nog een plan B. Als dat niet lukt, moet je keihard werken om te winnen. *Winnen, no matter what.* En dat zien we hier te weinig, de positieve uitzonderingen daargelaten.”

Rohan Goetzke begon in 2007 als technisch directeur en heeft nog een contract tot september van dit jaar. Als Tennis Magazine op bezoek is in Almere waar de talenten trainen, zegt hij hier zelf over met een kwinkslag: “Als je de resultaten bekijkt, ziet het er voor mij niet goed uit. Er staan op dit moment geen Nederlandse spelers in de top-100.” Daarna bevestigt hij graag door te gaan bij de KNLTB, om samen met Hugo Ekker en Davis Cup-captain

Jan Siemerink het Nederlandse tennis naar een hoger plan te brengen.

Goetzke blijft, zoals het een Australiër betaamt, positief over de mogelijkheden van de huidige generatie. Met liefde legt hij uit dat de huidige situatie een vertekend beeld geeft door blessures van Robin Haase en Michaëlla Krajicek. Zij hebben al in de top-100 gestaan en Arantxa Rus en Thiemo de Bakker komen eraan. Wel laakt hij de instelling van sommige talenten: “Veel Nederlanders zijn ‘mooi-weer-tennissers’. Als ze voor staan blijven ze goed spelen, maar vanuit een achterstand krijgen ze het lastig. Ze zeggen dat ze het wel willen, maar er is een verschil tussen zeggen dat je het wilt en er blind voor gaan. Talent alleen is niet genoeg, je moet ook een talent hebben om elke dag hard te werken. Niet voor niets dat de selectiegroepen hier steeds kleiner worden.” Goetzke, die nog maar zes tennissers in de selectie van Jong Oranje heeft, steekt de hand in eigen boezem. “Niet alleen de spelers moeten harder werken. Ook alle trainers van talenten moeten beter worden. Zij zijn net zo verantwoordelijk. Het ligt niet alleen aan de KNLTB, maar aan alle partijen.”

Koppen bij elkaar steken

Michiel Schapers, zelf oud-topspeler en van 1995 tot 2004 werkzaam bij de KNLTB, vindt eveneens dat trainers naar zichzelf moeten kijken. “Als ze het hebben over mentaliteit moeten ze zelf het goede voorbeeld geven. Trek er hard aan en wees veeleisend naar je pupillen. Wat zijn de details die je pupil beter maken?”

Een grote vooruitgang is het akkoord dat dit jaar tot stand is gekomen tussen de gemeente en de KNLTB over een Nationaal Trainingscentrum in Amersfoort. Nu trainen de talenten op een accommodatie in Almere, die niet optimaal is. De toekomst kan er alleen goed uitzien als alle betrokken partijen in Nederland beseffen dat het aanleveren van top-100-spelers absolute prioriteit heeft. Het is essentieel voor de tennisbeleving in ons land en het aanzien van de KNLTB. De KNLTB rept in haar Jaarverslag van 2008 over het belang van toptennis: “Het beleid van toptennis richt zich op het bevorderen en ontwikkelen van toptennis in Nederland, zodat Nederland blijft behoren tot de toonaangevende tennisnaties van de wereld. Een belangrijke afgeleide daarvan is het opleiden van talentvolle, jonge tennissers tot zelfstandige en verantwoordelijke professionals.” Helaas is het moeilijk een land zonder spelers in de top-100 een toonaangevende tennisnatie te noemen.

Tenniscriticus Robèrt Missè van de *Volkskrant* ziet liever vandaag een masterplan van de KNLTB, omdat de tijd dringt: “Het is echt geen vijf voor twaalf zoals sommige mensen zeggen. Het is nu half een. Wat is de visie op het Nederlandse toptennis? Waar is een masterplan om terug te komen naar de internationale top? Waar zijn de top-trainers? Waarom halen we geen Spaanse trainer zoals Emilio Sanchez naar Nederland?”

Schapers roept ook op tot actie: “Eigenlijk moeten we met alle betrokkenen die te maken hebben met toptennis in Nederland om de tafel zitten en ons afvragen: waar missen we nou de boot met z’n allen? In de breedte doet de KNLTB het goed, maar in de top gaat het al jaren fout. Ik vind dat we tot in het hoogste niveau moeten klimmen, dus klop aan bij het NOC*NSF met het probleem. Misschien moet de sectie toptennis afgescheiden worden van de KNLTB om dat te bereiken. Zelf mis ik voornamelijk een Nederlandse tennisidentiteit. Waar blinken we nou in uit? Veel Nederlandse toppers uit het verleden beschikten over een aanvallende en creatieve speelstijl. Daar moeten we trots op zijn en wat mee doen.” **TM**

‘Om een goede tennisser te worden moet je nederlagen kunnen incasseren en zelfstandig zijn, maar daar is de opleiding niet op gericht.’

Henk van Hulst